

สรุปมติการประชุมคณะกรรมการการอุดมศึกษา (กกอ.)

ครั้งที่ 10/2554 เมื่อวันที่ 1 กันยายน 2554

คณะกรรมการการอุดมศึกษา ในการประชุมครั้งที่ 10/2554 เมื่อวันที่ 1 กันยายน 2554 มีมติในการพิจารณาเรื่องต่างๆ ดังนี้

1. เรื่อง นโยบายของรัฐบาลที่แถลงต่อรัฐสภา และ นโยบายด้านการศึกษาของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ตามที่รัฐบาลได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ 23 – 24 สิงหาคม 2554 สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา สรุปประเด็นนโยบายของรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับภารกิจการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของประเทศ ซึ่งมีประเด็นสำคัญดังนี้

1. ปฏิรูปหลักสูตรการศึกษาทุกระดับให้พร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลงของโลก และการเปิดเสรีประชาคมอาเซียน
2. จัดตั้งกองทุนตั้งตัวได้ในวงเงินประมาณ 1,000 ล้านบาทต่อสถาบันอุดมศึกษาที่ร่วมโครงการ
3. จัดการศึกษาขั้นอุดมศึกษาและอาชีวศึกษาให้สอดคล้องกับตลาดแรงงานทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ โดยกระบวนการสร้างประสบการณ์ระหว่างเรียนอย่างเหมาะสม และสนับสนุนการสร้างรายได้ระหว่างเรียน ใช้กลไกหน่วยบ่มเพาะวิสาหกิจในสถานศึกษาโดยมุ่งให้เกิดวิสาหกิจนวัตกรรมใหม่
4. จัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์แท็บเล็ตให้แก่โรงเรียน สถานศึกษา
5. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนและยกระดับการศึกษา
6. จัดให้มี “โครงการเงินกู้เพื่อการศึกษาที่ผูกพันกับรายได้ในอนาคต” โดยให้ผู้กู้เริ่มใช้คืนต่อเมื่อมีรายได้เพียงพอที่จะเลี้ยงตัวได้
7. จัดให้มีทุนการศึกษาและทุนสนับสนุนแก่เด็กและเยาวชนที่มีความสามารถและมีแนวโน้มว่าจะเป็นผู้มีความสามารถสูงด้านกีฬาในระดับนานาชาติ
8. จัดให้มีโครงการตำราแห่งชาติที่บรรจุความรู้ที่ก้าวหน้าและได้มาตรฐานทั้งความรู้ที่เป็นสากลและภูมิปัญญาท้องถิ่น
9. สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างทุนปัญญาของชาติ พัฒนามหาวิทยาลัยให้มุ่งสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยระดับโลก
10. พักชำระหนี้แก่ผู้เป็นหนี้กองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา โดยปรับเปลี่ยนการชำระหนี้เป็นระบบที่ผูกพันกับรายได้ในอนาคต
11. ปฏิรูประบบการผลิตครูให้มีคุณภาพทัดเทียมกับนานาชาติ สร้างแรงจูงใจให้คนเรียนดีและมีคุณธรรมเข้าสู่วิชาชีพครู
12. จัดเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการวิจัยระหว่างหน่วยงานและสถาบันวิจัยที่สังกัดภาคส่วนต่างๆ ในประเทศ รวมทั้งสถาบันอุดมศึกษาเพื่อลดความซ้ำซ้อนและทวีศักยภาพ

13. ผลิติดุคกลางทางด้านสาธารณสุขให้เพียงพอโดยกำหนดแผนงานแก้ไขปัญหาด้าน
แคลนบุคลากรทางการแพทย์ให้สอดคล้องกับจำนวนประชากรในพื้นที่

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (นายวรวัจน์ เอื้ออภิญญกุล) ได้กำหนดนโยบาย
และแนวทาง เพื่อให้กระทรวงศึกษาธิการ ดำเนินภารกิจตามแนวนโยบายของรัฐบาล โดยกำหนด
ยุทธศาสตร์กระทรวง ศึกษาธิการ 2555 คือ ภายใต้กรอบเวลา 2 ปี กระทรวงศึกษาธิการจะสามารถพัฒนา
5 ศักยภาพของพื้นที่ใน 5 กลุ่มอาชีพใหม่ ได้แก่ กลุ่มหลักสูตรใหม่ด้านเกษตรกรรม กลุ่มหลักสูตรใหม่
ด้านอุตสาหกรรม กลุ่มหลักสูตรใหม่ด้านพาณิชยกรรม กลุ่มหลักสูตรใหม่ด้านความคิดสร้างสรรค์ และ
หลักสูตรใหม่ด้านวิชาการและอาชีพเฉพาะทาง ให้สามารถแข่งขันได้ใน 5 ภูมิภาคหลักของโลก และ
กำหนดวิสัยทัศน์ ภายในปี 2555 กระทรวงศึกษาธิการจะเป็นองค์กรหลักที่ทรงประสิทธิภาพ ในการผลิต
และพัฒนาทรัพยากรของชาติ เพื่อความเป็นอยู่ที่ดี สร้างความมั่งคั่งทางด้านเศรษฐกิจและความมั่นคงทาง
สังคมให้กับประเทศ ด้วยฐานความรู้ ความคิดสร้างสรรค์ และศักยภาพของประเทศ

ใน การประชุมคณะกรรมการการอุดมศึกษา ครั้งที่ 10 /2554 วันที่ 1 กันยายน 2554
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้กล่าวแนวนโยบายเกี่ยวกับการศึกษา สรุปดังนี้

1. กำหนดแผนและยุทธศาสตร์การศึกษาให้การศึกษาเป็นการศึกษาเพื่อพัฒนาประเทศ
โดยเน้นให้คนมีงานทำ นำองค์ความรู้ไปพัฒนาศักยภาพของพื้นที่และทรัพยากรที่มีอยู่ เพื่อเพิ่มขีด
ความสามารถในการแข่งขันของประเทศ
2. การบริหารจัดการจะเป็นเชิงบูรณาการการศึกษาทุกระดับ โดยอุดมศึกษาจะต้อง
ทำงานร่วมกับทุกระดับการศึกษา และภาคส่วนต่างๆ ต้องมีการกำหนดบทบาทหน้าที่ ในลักษณะห่วงโซ่
คุณค่า (Value Chain) ซึ่งอุดมศึกษามีหน้าที่สำคัญในการถ่ายทอดเทคโนโลยี นำองค์ความรู้ไปพัฒนา
ภาคส่วนต่างๆ ร่วมพัฒนาหลักสูตรให้กับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และร่วมจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่
เป็นต้น
3. ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาให้เหมาะสมกับการศึกษาแต่ละระดับให้เหมาะ
กับผู้เรียน และเน้นภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสาร เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558
4. การผลิตกำลังคน การเปิดหลักสูตรในสาขาวิชาต่าง ๆ จะต้องสอดคล้องกับ
ความต้องการในการพัฒนาประเทศ พื้นที่ และทรัพยากร โดย สกอ. และ สกศ. จะต้องร่วมจัดทำยุทธศาสตร์การ
ผลิตกำลังคน
5. ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการ/ผู้เชี่ยวชาญเข้ามามีส่วนร่วมในการให้ความรู้ หรือเป็นผู้สอน
6. การวัดผลการศึกษา จะวัดจากผลสัมฤทธิ์ (learning outcome) อาทิ การมีงานทำ
ประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการพัฒนาคุณภาพของพื้นที่
7. ในการขับเคลื่อนอุดมศึกษาให้เป็นไปตามทิศทางและยุทธศาสตร์ที่กำหนด จะใช้กลไก
ระบบงบประมาณ โดยจะผลักดันให้ กกอ. /สกอ. มีบทบาทในการจัดสรรงบประมาณให้กับสถาบัน
อุดมศึกษา

ที่ประชุมรับทราบและเสนอความเห็น ซึ่งสรุปดังนี้

1. กกอ. มีหน้าที่กำกับดูแลระบบอุดมศึกษาของประเทศและกติดกาต่างๆ เพื่อประโยชน์แก่
ประเทศอย่างแท้จริง โดยมีแนว คิดว่า ระบบอุดมศึกษาต้องเป็นหุ้นส่วนพัฒนาประเทศ พัฒนาสังคม

2. ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา ระบบอุดมศึกษามีการพัฒนาในลักษณะ massification และการให้อิสระแก่สถาบันอุดมศึกษา (autonomy) ซึ่งมีผลกระทบในเรื่องปัญหาคุณภาพและความรับผิดชอบต่อสังคม ดังนั้น จะต้องมีการกำกับดูแลเชิงระบบที่เป็นระบบซับซ้อน โดยใช้แนวทางการกำกับด้วย command & control ควบคู่ไปกับแนวทางขับเคลื่อนที่มีลักษณะซับซ้อนและปรับตัว (complex-adaptive systems) ซึ่งเป็นการกำกับด้วยความรู้ในเชิงระบบและการสื่อสารให้สังคม เข้ามามีส่วนร่วมในการกำกับดูแลการจัดการ ศึกษาในเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ

3. การขับเคลื่อนให้มหาวิทยาลัยเข้าไปทำงานใกล้ชิดเป็น “หุ้นส่วนเพื่อการพัฒนา” กับภาคส่วนต่างๆ ของสังคม มีการดำเนินการบ้างแล้ว แต่ยังคงขาดการจัดระบบทรัพยากรและการจัดการที่เหมาะสม และการจัดเป็นระบบวิชาการแนวใหม่ คือแนวรับใช้สังคม คู่ขนานและร่วมมือกับวิชาการแนวนานาชาติที่มีอยู่เดิม

4. การพัฒนาระบบการเรียนรู้ของสังคม โดยเน้นการเรียนรู้เพื่อให้เกิด competencies ของผู้เรียนที่เรียกว่า 21st Century Skills เป็นการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลง (transformative education) ควรมีการวัดผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน (learning outcomes) ทุกระดับโดยจัดหลักสูตรเป็น competency based curriculum ไม่ใช่ teaching based curriculum

5. บทบาทของอุดมศึกษาต่อระบบการเรียนรู้ของสังคมไทยที่เกี่ยวข้องกับครู ต้องมีการปฏิรูปการผลิตครู และการเรียนรู้ตลอดชีวิตของครู ไปสู่การเป็น “ครูฝึก” ไม่ใช่ “ครูสอน” ในการเรียนรู้ของนักเรียนแบบ PBL (Project-Based Learning) และครูเป็น “ผู้เรียนรู้” ตลอดชีวิต โดยผ่านกลไก PLC (Professional Learning Communities)

6. ระบบการเรียนการสอนในอดีตถึงปัจจุบันเป็นระบบที่เรียกว่า learning for all คือทุกคนเรียนเหมือนกันทั้งหมดแต่ในศตวรรษต่อไประบบของการเรียนรู้ควรจะเป็น individual learning ซึ่งพิจารณาตามศักยภาพและความถนัดของแต่ละบุคคล

